

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

AUTOR POSUZOVANÉ PRÁCE: Michaela Málková

NÁZEV PRÁCE: Technologie výroby středověké keramiky 13.–15. století v Čechách a na Moravě

TYP PRÁCE: bakalářská

AUTOR POSUDKU: Rudolf Procházka TYP POSUDKU: oponentský
t

KRITÉRIA HODNOCENÍ

1. Bylo splněno zadání práce? Velmi dobře
2. Využití dostupných informací k tématu: velmi dobře
3. Formální aspekty práce (rozsah, gramatika, úprava): velmi dobře
4. Strukturování práce: velmi dobře
5. Užívání odborné terminologie a stylistiky: velmi dobře
6. Úroveň analýzy a syntézy dat, výběr a použití vhodných metod: velmi dobře
7. Byly vyčerpány hlavní problémy tématu? dobře
8. Zaujal student vlastní stanovisko a jak je argumentačně podpořil? dobře

Návrh výsledné klasifikace: velmi dobře

Stručné zdůvodnění celkového hodnocení: Práce shrnuje problematiku technologie výroby středověké keramiky zhruba na úrovni současného poznání. Opírá se přitom takřka výlučně o domácí odbornou literaturu, ovšem ze zahraničí měly být alespoň využity práce Pawla Rzeznika. Kontroverzní je tvrzení o časně převládnutí vytáčené keramiky (údajně na konci 13. století), které není dostatečně zdůvodněno. Dostí nepřesná je také pasáž o hrnčířských pecích, která odráží neuspokojiv stav poznání v tomto směru v českých zemích.

DOPLŇUJÍCÍ OTÁZKY K OBHAJOBĚ (nepovinné): Proč se domníváte, že technologie rychloobrátkového kruhu se plně uplatnila již od konce 13. století? (s. 25)

DATUM: 22.5.2015

PODPIS:

Kritické doplňující poznámky k práci Michaely Málkové

s. 9: Kolonizační keramika na jižní Moravě nepředstavuje jen produkce ostřená slídou, ale i pískem; plná redukce se prosazuje až zhruba od poslední čtvrtiny 13. století

s. 10: Vliv z Podunají a rakouská produkce je v citovaném článku totéž; radélko není na kolonizační, ale domácí produkci; pokud lze uvažovat o vlivu, jde spíše o Karpatskou kotlinu, vzhledem k oblibě na J. Moravě nelze vyloučit, že jde o domácí záležitost.

s. 11: Města ve 12. stol. ještě nebyla

s.18: Nádoby z válků jsou údajně silnostěnné- není to tak zcela pravda, ostatně jaká je hranice pro tenkostěnný střep?

Výrobu z válků datuje autorka nejvýše do 1. třetiny 13. stol., je nejasné, na jakém základě. Citace z Brna je nepřesná. Zmíněné tvrzení nevysvětluje ale přítomnost podsýpky u tzv. kolonizační keramiky, z válků je možné vyrobít také poměrně dokonalou tenkostěnnou nádobu. Např. Pawel Rzeznik i kolonizační keramiku z Wroclawi považuje za obtáčenou.

Autorka nevysvětluje masový výskyt podsýpky na nádobách až do 1. pol. 15. století. Odříznutí podsýpaného hrnce strunou má význam u obvodového prstence, který udržuje nádobu na podložce.

s. 21: Použití podsýpky při rychlé rotaci je neúčelné, proč by takto výrobci postupovali?

s. 22: určení identických značek lze pomocí přesné (třeba 3D) dokumentace

s. 23: Opomíjí se umístění reliéfní značky na vyměnitelnou podložku, uvažuje se jen o více kruzích

24: Ne poměr, ale podíl značené keramiky+ 20-40%; ve kterém období?

s 25: –Na konci 13. stol. končí výroba ke obtáčené, na jaké základě to lze tvrdit? Úbytek značek souvisí se zánikem produkce domácí tardice, ne s nástupem vytáčení, v Brně na kolonizační keramice již nejsou, objevují se znovu v 15. století. Přitom na s. 57, obr. 12. je dno s podsýpkou z 2. poloviny 14. stol. Je ta nádoba snad vytáčena?

Zářezy na okrajích dna, považované za stopy odříznutí nožem z rychlého kruhu mohou také souviset s odříznutím upevňovacího prstence na keramice obtáčené s podsýpkou

Náhle se přechází bez úvodu do pozorování na plzeňské keramice; chybí údaj kolik nádob, jakého rozpětí, jak datovaných bylo pozorováno., to mělo být sděleno v úvodu.

s. 30: V pojednání o ryté výzdobě postrádám rozlišení jednohrotého a vícehrotého rydla; je vhodné rozlišovat vlnice ryté hřebenem a vlnovky, ryté jednozubým rydlem.

s. 32: U pasáže o plastické výzdobě chybí zmínka o liště, asi proto, že sena sledované produkci nevyskytuje

U glazované keramiky se nerozlišuje dekorační vnější glazura, typická zejména do 1. pol. 14. stol., vyskytuje se i později, ale od 2. pol. 14. století dominuje užitková vnitřní poleva.

s. 33: Komolení jména Gregerová na Gregorová (také s 28), v seznamu literatury a na s. 34 je znění jména správně.

s. 36: Pasáž o pecích je značně nepřesná, postrádá propracovaný systém členění pecí, přitom stačilo převzít systém A. Heegeho, podobné třídění je i u B. Weiser. Bylo třeba určit kritéria třídění pece podle tahu plamene nebo členění na jeden nebo dvě komory. Tzv. milířová pec je v podstatě vertikální jedno- nebo dvoukomorová pec, není to zvláštní typ. Není jasné, proč byly zcela neorganicky zařazeny sporné pece z Mohelnice, náležející ranému středověku a ne byly charakterizovány raději jiné lépe dochované a funkčně jednoznačné pece (např. Staré Město, Galuška, L., Arch. Hist. 28, 2003; článek ani není citován).

S. 39: Z poslední věty na této straně plyne, že autorka snad očekávala, že její práce postihne veškeré informace týkající se technologie výroby keramiky, což působí poněkud zvláště

Seznam literatury není místy správně seřazen (např.s.)

V Brně, 22.5. 2015.

Rudolf Procházka